

Резюмета от публикациите на доц. д-р Атанас Георгиев

1. Монография „Модели на спортната подготовка по ориентиране”. Трудът е обсъден на катедрен съвет с качество на хабилитационен труд. В тази най-нова монография на автора е синтезирана и обобщена неговата преподавателска, треньорска и изследователска работа в продължение на 37 години. Чрез използване на логическите методи на анализ, индукция и дедукция и моделиране за първи път е направен опит за създаване на модел на „идеалния” състезател по ориентиране като е изследвана и обобщена голям обем от информация от водещите страни в този спорт (от шведски, норвежки, финландски, швейцарски, руски и др. източници) (в трудовете II. 1.);

За първи път чрез изследване на голям брой литературни източници и проведени беседи от автора с най-добрите състезатели по ориентиране от световния елит, са представени и обобщени показатели като възрастта и ръстово-тегловия индекс на всички световни шампиони в дългата (класическа) дистанция от 1966 до 2010 г.

От значение за методиката и практиката на ориентирането е представения за първи път критичен анализ на съвременните аспекти на спортната подготовка и участие в световните първенства на най-добрите състезатели в света(в това число Тиери Жоржу, Даниел Хубман, Симоне Нигли и др.), както и на най-добрия български състезател Кирил Николов.

2. Учебник по „Туризм, ориентиране, лагерно дело” е предназначен най-вече за студентите от Югозападния Университет „Неофит Рилски”. В учебника е представена общата характеристика на туризма, ориентирането, както и кратки исторически бележки за изкачването на планините в света, най-вече на осемхилядниците. Представени са драматичните събития и героичния подвиг на нашите алпинисти по време на българската хималайска експедиция „Еверест – 84”

В отделни раздели на учебника са посочени предварителната подготовка, организация и провеждане на туристическите прояви, правилата, които трябва да се спазват, както и методиката на движение по различни видове терени. Дадени са основните, начални знания по топография за ориентиране с карта и компас и определяне на световните посоки без компас (по местни предмети и други белези).

От особена важност са задълбочено анализирани и показани опасностите в планината и оказване на първа помощ на пострадали в планината. Посочени са маршрутите, които се преминават от студентите по време на учебния курс по „Туризм, ориентиране, лагерно дело”, както и примерни маршрути по Рила, Пирин, Витоша, Стара планина и Родопите.

Особено е полезна е тази част от учебника, в която е представена пълна и точна информация за организиране и провеждане на ученическия туризм в модул „Туризм” за провеждане на третия учебен час по физическо възпитание в българските училища. Показан е практическия опит на провеждане в 133 – то СОУ „А. С. Пушкин”, София.

3. В статиите **„По някои проблеми на училищното физическо възпитание в българското училище”** (публикация № 4) и **„Училищното физическо възпитание – проблеми и възможни решения”** (публикация № 6) се разкрива незадоволителното състояние на учебния процес по физическо възпитание в българското училище, като резултат от неспазване на Закона и нарушаване на основни норми на организация и управление на този процес, като те са задълбочено и аналитично изследвани.

Особено тревожен е факта на нарушаване на Закона от министерството на образованието, младежта и науката, със създаването на нов член 124а в Правилника за прилагане на Закона за народната просвета, с който се дава право на спортисти, без нужната учителска квалификация да преподават физическо възпитание и спорт в нашите

училища. В статиите се посочва и реакцията и сигнала на ръководството на ЮЗУ „Н. Рилски“ до отговорните държавни институции, както и критичната позиция на автора по отговора на МОМН. Препоръчва се на Министър С. Игнатов да обърне внимание и на учебния процес по физическо възпитание и спорт и да назначи регионални експерти, които да отговарят за този процес, защото на много места, в това число и в Благоевградска и Кюстендилска област няма такива.

4. **„Физическото възпитание и спортът в българското училище – състояние и проблеми по прилагането на нормативните документи.”** Пленарен доклад от Седма научна конференция с международно участие ”Физическо възпитание, спорт, кинезитерапия”, Бл., 5-6.11. 2009., Сп. „Спорт и наука” изв. Брой 2, 2010, с. 5 – с. 15. (Публикация № 8).

Задълбочено се анализира ситуацията и основните проблеми в организацията и преподаването по физическо възпитание и спорт в нашата страна. Анкетирани са 72 лица, между които 47 учители от страната в това число София, Благоевград, Сандански, Гоце Делчев, Разград, както и селата Кирково, Камен, Пашови. Анкета е проведена с всички регионални експерти на министерството на физическото възпитание и спорт, с началник отдели, както и с Министър Свилен Нейков.

Изследването разкрива, че състоянието на учебния процес по физическо възпитание и спорт не е на необходимото ниво. Особено тревожен е факта, че не се спазват изискванията на Закона и учебният процес се води от неквалифицирани преподаватели. Всички изследвани лица са категорични, че трябва да се промени Наредба № 3 даваща право на лицата от така наречения педагогически персонал (в противоречие със Закона) да водят тези часове.

5. Проблемите на структурната реформа в българския спорт, както и стратегията за развитие на спорта в страната за периода 2010 – 2020 г. са задълбочено и критично анализирани в статиите **„Относно структурите в**

системата на българския спорт и стратегията за развитие на физическото възпитание и спорта за периода 2010 – 2020 г.” Сп. „Спорт и наука”, бр. 2, 2010, с. 117 – с. 125. и „Относно някои проблеми на структурната реформа в спорта”, Сп. „Спорт и наука” Брой 1, 2010, с. 114 – с. 121. За първи път са представени и основните причини за незадоволителните резултати в повечето спортове у нас, както и пътищата за излизане от това състояние. Посочени са и положителните примери, които са доказателство за правилното определяне на новите структури - спортен клуб и самостоятелни спортни федерации. (Публикация № 7 и Публикация № 9).

6. В докладите „Относно спортната култура на българската нация”. „Актуални проблеми на физическата култура” НСА „В. Левски”, 14 – 15. 12. 2006 г. Сп. „ Спорт и наука”, изв. брой 1, 2007 г., с. 511 – с. 516. (Публикация № 12) и „Нормативни документи и проблеми по организирането и провеждането на третия учебен час по физическо възпитание и спорт в българското училище”, пленарен доклад на Научна конференция с международно участие, 4 – 5. 11. 2006. Благоевград. **Сб. с материали** „Физическото възпитание и спортът в образователната система”, Бл., 2006, с. 19 - с. 23. (Публикация № 13) се изследват и анализират причините за ниското ниво на спортната култура на българската нация и причините за това.

Заменяне на часа по физическо възпитание и спорт с други учебни дисциплини от най-ранна детска възраст, подценяване на учебния процес по физическо възпитание във всички степени на българското училище, грубо неспазване на Законовите изисквания и противоречието в нормативните документи са основна причина за лошото състояние на този процес. Третият учебен час се води от учители, които нямат нужната квалификация. В статията се настоява Наредба № 3 да бъде променена в съответствие със Закона за физическото възпитание и спорт.

7. В статията „**Относно някои фактори и тенденции в развитието на ориентирането в България през последните 15 години**”, доклад на Научна конференция на катедра „ТАО и Ски” – НСА „В.Левски”, 18 май 2005 г., Сп. „**Спорт и наука**” изв. Брой 3, 2005, с. 43 – с. 47. (**Публикация № 14**) се прави задълбочен анализ на развитие на ориентирането в България. Посочват се като фактори, освен демократичните промени в страната,

и промените в световното ориентиране. От особено значение е въвеждането на спринта в програмата, както и увеличаването на времетраенето на световните шампионати, което налага профилиране на състезателите, както и промяна в методиката на подготовка. Това означава като цяло нов подход в предварителната организация и управление за световните и европейски първенства по ориентиране.

8. В статията „**50 години ориентиране в България**”, доклад на Научна конференция на катедра „ТАО и Ски” – „75 години алпинизъм и 50 години ориентиране в България”, НСА „В. Левски” София, 19 май 2004 г. Сп. „**Спорт и наука**”, изв. Брой 3, 2004, с. 3 – с. 14. се прави обстоен анализ на развитие на ориентирането в България. Благодарение и на собствения си опит на участие от 1960 г., авторът предлага периодизация на спорта ориентиране в страната. Първи период на туристическо ориентиране от 1954 г. до 1961 г. Втори период от 1961 г. (когато се дава зелена улица на спорта с премахването на проверката на туристическите сръчности и умения) до 1993 г. В този период ориентирането се развива в системата на БТС. Трети период от 1993 г. (когато федерацията по ориентиране се регистрира като самостоятелно юридическо лице и се приобщава в семейството на всички спортове) и продължава и до сега. Една от главните причини за успехите през последните години според автора е че ориентирането се превърна в семеен спорт и се практикува с голяма любов и всеотдайност. (**Публикация № 15**)

9. **„Младежките организации в България в периода на преход”.** Студия в „Новите млади. Българската младеж и европейската перспектива.” Съставител Петър -Емил Митев, **Институт за социални ценности и структури „Иван Хаджийски”**, София, 2005, с. 297 – с. 309

В студията се анализира появата и развитието на младежките организации в страната след промените през 1989 г. В изследването, авторът установява, че българските младежи като цяло много малко се включват в организирана дейност чрез младежките организации.

Категорично става ясно, че младите хора се включват много повече само в спортни организации. Този факт показва огромното значение на спорта за социализиране българската младеж в изграждането на структурите на гражданското общество. **(Публикация № 17)**

10. В статията **„Сигурност в ориентирането на начеващия състезател, сп. „Спорт и наука”, бр. 2, 1999 г., с. 96 – с. 100.**, авторът използва кибернетичната теория за сигурност за първи път в ориентирането прилага тази теория. Определени са като понятия „критична скорост на ориентирането”, „показател за ориентировъчни способности”, „критична интензивност”, както и факторите определящи сигурността на състезателя по ориентиране. Става ясно, че за децата правещи първи стъпки в ориентирането критичната скорост за ориентиране често е свързана с ходене, а не с бягане. **(Публикация № 18)**

11. **Новият закон отмени лицензирането на клубове.** Статия във в. Труд, от 4 август, неделя, 2002 г.

Авторът показва положителните страни на приетия Закон за изменение и допълнение на Закона за физическо възпитание и спорт. За първи път в България се създава министерство на младежта и спорта. Посочва се и въвеждането на 240 часа задължителни часове за студентите от Висшите училища за образователната степен бакалавър, както и трети задължителен час по физическо възпитание и спорт в българското

училище. Подчертано в статията е и отменянето на лицензионния режим за спортните клубове. (Публикация № 19)